

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 64. An nunquam sit mortale inducere aliquem ad veniale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

bitur, sicuti peccares & tenereris restituere, si induceres furem ad furandum alicui, quamvis nullam in particulari personam ei determinares, à qua furaretur: & hæc sententia videtur probabilior, quæ tamen contra alias afferuntur, solvunt Auctores locis citatis, speciatim *Mol. de Just. t. 2. t. 2. d. 355.* & *Carden. à n. 152.*

231 §. 7. Contra omnes ferme illas sententias obijci solent, 1. Non licet consulere usuram pro vitanda occisione captivi, uti habetur *Cap. super eo, de usuris*, ergo non licet ullo modo consulere minus peccatum, etiam pro vitando majori. *R. N. conf.*, non sunt faciendæ mala, ut eveniant bona, ideo nemo debet committere usuram pro redimenda alterius vita: si autem aliquis statuisset occidere & usuram committere, licitum esset ipsi suadere solam usuram.

2. Ille suadens etiam indeterminatè furtum, est reipsa moralis causa damni. *R. N. Ass.*, nam est causa melioris fortunæ uni; damnum autem alterius non causat, sed tantum permittit, cum impedire non possit utrumque.

3. Qui exequitur minus malum, peccat, ergo etiam qui consulit. *R. N. Conf.*, qui exequitur, potest & debet utrumque ommittere; qui consulit minus, neutrum vellet, sed vult impedire majus, quod non potest nisi per minus.

4. Non licet petere, quod alter non potest licite facere. *R. Non licet petere absolutè. C.*, sub conditione, si unum è duobus sit faciendum. *N.*

232 *Q. 64. An nunquam sit mortale inducere aliquem ad veniale. R. §. 1.* Ordinariè non est mortale, licet quis etiam vi vel fraude inducat, directè intendens hoc spirituale ejus damnum, ita *Sanch. in*

Dec.

Dec. l. 1. c. 6. n. 10. *Arr. de peccatis d. 44. n. 22.*
Lug. de Just. d. 9. n. 18. Haun. t. 2. n. 723. Bo-
naesp. de pecc. d. 8. n. 54. aliique communiter
 contra *Vasq. Con. Platel. p. 2. n. 185. & alios.*
 Probat, quia hoc malum censetur leve, cum sit
 facile reparabile, & venialia omnia regulariter
 vitari non possint; unde inductus etiam non cen-
 setur graviter invitus.

§. 2. Duo opponi solent; 1. Quod veniale in se 233
 fit gravius malum, quam quodvis malum tem-
 porale, ergo si peccet mortaliter, qui vult alteri
 mortem corporis, multo magis qui vult illi ve-
 niale. *R. N. Conf.*, quia nihilominus veniale est
 in genere suo quid leve, ideoque possum mihi
 velle veniale nec ideo pecco mortaliter, licet si
 vellem mihi mortem, quæ minus malum est
 quam veniale, peccarem mortaliter. Quod si ar-
 gumentum illud valeret, non posset dari veniale
 in detractioe, quia fama in genere suo est majus
 bonum quam omnes divitiæ, & consequenter si-
 cuti mortaliter peccat, qui tollit magnas diviti-
 as, ita peccaret mortaliter, qui auferret alteri quem-
 cunque gradum famæ: hinc rectè dicit *Castrop. t.*
6. d. 6. p. 2. debere in quovis genere boni vel mali
 creati dari aliquid, quod simpliciter sit leve; esse
 autem leve inde colligitur, si sit facile amissibile
 vel reparabile: hoc ipsum innuit ipsemet *Platel.*
n. 184., ubi docet gravius peccare eum, qui oc-
 cidit fœminam, quam qui illam inducit ad for-
 nicationem, quia licet peccatum fornicationis
 sit malum superioris ordinis & gravius, quam
 mors corporis, tamen est magis reparabile & ma-
 gis voluntarium fœminæ, quæ absolutè potest
 non consentire.

N

2. Pec-

234 2. Peccato veniali responderet pœna ignis purgatorii ad minimum per horam, sed aliquem conijcere in ignem ad horam est grave, quia est merito graviter contristativum, ergo. R. Aliquem conijcere in ignem ad horam est grave, si quis directè intendat, vel hoc causet proximè & principaliter, Trans., si indirectè tantum & remotè, neque ut causa principalis, N. Peccato veniali responderet pœna purgatorii, in quantum est offensa Dei saltem secundum quid; inducens autem ad veniale non intendit directè ut offensam Dei, uti suppono, ergo nec intendit ut est causativum talis pœnæ: Deinde pœna illa non respondet proximè veniali factò, sed illi factò & non expiato, qualiter expiare erat peccanti facile: denique pœna illa respondet malitiæ peccati venialis, quæ principaliter est à voluntate peccantis; neque tamen inde sequitur quòd ipse peccans ideo peccet graviter, nam illam pœnam sibi vult, non absolute & sine causa, sed ut justè taxatam à Deo, ex suppositione venialis commissi.

235 §. 3. Si quis veniale alterius intenderet ex odio Dei, certum est peccaturum mortaliter, quia in odio Dei non datur parvitas materiæ: sed supposito quòd tantum intendat ex quodam odio proximi, adhuc peccari potest mortaliter in quibusdam casibus, v. g. si quis Religiosum valde perfectioni deditum vi aut dolo induceret ad peccatum veniale deliberatum, ex intentione hujus damni spiritualis, rectè docet Lug. n. 20. fore mortale, quia veniale deliberatum respectu illius censeretur damnū grave spirituale, eò quòd non soleat in illud labi, & nunc per illud dejiciatur de excellenti gradu perfectionis, in quo erat. *Nec obstat quòd homo quantumcumque sanctus*

sanctus peccet tantum venialiter, si velit sibi veniale, ergo etiam tantum venialiter peccabit, qui eum inducit ad veniale. R. N. conf., si homo peccet, peccat volens, è contrà talis homo est graviter invitus ad ejusmodi vim vel dolum: sicuti potest quis sine mortali suas pecunias projicere in flumen, est tamen graviter invitus, se vi aut dolo ad hoc adduci. Occasione inductionis ad veniale hæc subjicit Lugo, capeant ergo, qui juvenes puros & integræ vitæ trahunt dolose ad colloquia vana & impura, quæ licet aliquando mala sint venialiter, hoc tamen ipsum est grave nocumentum, quod illis in eo statu & vitæ puritate inferitur.

Q. 65. Quomodo peccent pingentes vel exponentes imagines obscenas. R. Pingentes vel exponentes imagines planè obscenas peccant mortaliter, uti docent Auctores plurimi cum *Dian.* p. 11. t. 4. R. 32. Ratio est quia talis imago magis movet ad malum, quàm sermo obscenus, & tamen certum est per sermonem obscenum dari grave scandalum. Infert *Dian.* eos, qui retinent ejusmodi imagines palàm, & saltem non cooperiunt, etiam peccare mortaliter, & est eadem ratio. *Nec obstat*, usus communis, vel quòd ars sic ostendatur, nam usus ille est pessimus abusus; ars autem, quæ ad bonum Reipublicæ esse debet, per hoc perdit finem artis, quia fit perniciosissima, ideoque à numero artium, quo ad illam partem, esset expungenda.

Q. 66. Quid de turpibus comædiis sit dicendum. R. 237
De his videri potest comædio-crisis, sive theatrum *Hieronimi Florentinii*, in quo ostendit originem comædiarum; deinde adducit sententias Patrum contra eas; postmodum judicium Docto-